

LETO XXIV. Stev. 19
IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO ZALOŽNIŠKO
PODJETJE
"LJUDSKA PRAVICA"
DIREKTOR PODJETJA
LEV MODIC
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
List izhaja vsak dan razen
petka - Cena 18 dinarjev

Ljudska PRAVICA

"LJUDSKA PRAVICA"
USTANOVljena 6. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BOJBO JE IZHA-
JALA KOT 16-DNEVNIK IN
TEDNIK - OD OSVOBODITVE
DO 1. JULJA 1953 KOT DNEV-
NIK NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI 2 -BORBO-

VELIKA BRITANIJA V NAČELU PRIVOLILA V BULGANINOV PREDLOG?

Ženeva ali Ottawa

Na sestanku na najvišji ravni naj bi razpravljali predvsem o preprečenju
atomske vojne

London, 22. januarja
Londonški tisk se ukvarja
z dokaj obširnimi preudarki o
možnostih, da bi upostavili »de-

Obisk romunskih kovinarjev

Beograd, 22. jan. (Tanjug). —
Predsednik Odbora za socialno po-
litično Zveznega izvršnega sveta
Moma Marković je danes dopol-
ne sprejel delegacijo sindikata
romunskih kovinarjev pod vod-
stvom podpredsednika centralne-
ga komiteja tega sindikata Mara-
na Nikola in se zadržal z njimi
v razgovoru. Delegacija je dopol-
ne sprejel tudi predsednik cen-
tralnega sveta Zveze sindikatov
Jugoslavije Djuro Salaj.

zatomiziran» demilitariziran in
konec koncev nevtralni pas, ki bi
segal od Skandinavije prek Sred-
nje Evrope in Balkana do Bliž-
njega in Srednjega vzhoda. To se-
veda ni, da bi moralo pomeniti,
da se tudi angleška vlada aktivno
ukvarja s takimi kombinacija-
mi, vsekakor pa je značilno za
razpoloženje tukajšnje javnosti.

Kar zadeva angleško gledišče
o nedavnem Bulganinovem pred-
logu, naj bi nujno sklicali sestanek
predsednikov vlad, je nudila več-
rajšnja debata Spodnjemu domu
bojilne indikacije. Na vztrajanje
vodje opozicije, da bi bilo škod-
ljivo zahtevati konferenco zuna-
njih ministrov po vsi sili, če se po-
kaže, da Sovjetska zveza take kon-
ference res ne želi, je namestnik
predsednika vlade Butler nastopil

z »diskretno indiskretnostjo« in
izjavil, da angleška vlada ne bo
vztrajala na nobeni določeni poti
in načinu, marveč da je njen edini
cilj dobro pripraviti sestanek naj-
višjih predstavnikov. Razen tega
je Butler napovedal, da bo angle-
ški odgovor na drugo Bulganinovo
pismo formuliran »kmalu« in brž-
čas izročen že prihodnji teden.

Uradni krogi seveda ne mislijo
na kakršnekoli prognoze o zna-
čaju, še manj pa na vsebino Ma-
cillanovega odgovora Bulganinu.
Zato je nekam skrivnosten izbor
današnje informacije v konser-
vativnem »Daily Mailu«, ki trdi, da
je Macmillan spremenil gledišče o
sovjetskem predlogu in v načelu
sklenil spremeniti sovjetski pred-
log o sestanku predsednikov vlad
brez prejšnjega sestanka zunanjih
ministrov. Časnik piše, da je vlada
sklenila pritisniti na ZDA in druge
zahodne vlade, da bi sprejele so-
vjetsko pobudo za sklicanje kon-
ference najvišjih predstavnikov v
dveh ali treh mesecih. Edina po-
goja bi bila, da bi sestavo konfe-
rence omejili na štiri velesile plus
morda še Kanado, in da bi temo
konference omejili na razpravo o
vodilni bombi in preprečenju
atomske vojne.

To ne bi izključilo izmenjave
mnenj o načrtu Rapackega ali ka-
kem alternativnem zahodnem
predlogu. Izključena pa bi bila
vprašanja »politične narave«, ka-
kor denimo vprašanje združitve
Nemčije.

Diplomatski dopisnik »Daily
Maila« navezuje to nepotrjeno
vest na večrajšjo Butlerjevo iz-
javo v Spodnjem domu, da bo an-
gleški odgovor Bulganinu pomenil
»velik korak naprej« in predvi-
deva, da se bo angleška diploma-
cija v prihodnjih tednih z vso vne-
mo lotila priprav, da sestavi dnev-
ni red konference. Omenjajo celo,
da bi bil sestanek najbrž v Ženevi
ali pa v glavnem mestu Kanade
Ottavi.

K. Timotijević

Sprejem pri predsedniku Tito

Beograd, 22. jan. (Tanjug). —
Predsednik republike Josip Broz
Tito je danes dopoldne sprejel
delegacijo Centralnega odbora
Ljudske mladine Jugoslavije, ki
sta jo vodila predsednik in se-
kretar CK LMJ Mika Tripalo in
Luka Banović. Člani delegacije
so obvestili predsednika Tita o
dosedanjem delu Ljudske mla-
dine Jugoslavije in ga prosili,
naj se udeleži bližnjega kongresa
te mladinske organizacije.

Predsednik Tito se je zahvalil
za povabilo in dobro uro govoril
s svojimi gosti, prek katerih je
izrekel najboljše želje za uspeh
bližnjega kongresa Ljudske mla-
dine Jugoslavije.

Čestitka Maurerju

Beograd, 22. jan. (Tanjug). —
Predsednik republike Josip Broz
Tito je poslal predsedniku prezi-
dija Velike narodne skupščine
Romunije Jonu Maureru brzojav-
ko, v kateri mu je čestital ob iz-
volitvi za predsednika Prezidija.

Na zborih volivcev in na zborih volivcev-proizvajalcev se te dni
pogovarjajo o delu občinskih zborov in občinskih zborov proiz-
vajalcev. Hkrati razpravljajo o delu svojega kraja ali svojega pod-
jetja. Na teh zborih volijo tudi delegate za kandidacijske konfe-
rence, ki bodo izbrale in predlagale naslednjim zborom volivcev
kandidate v zvezno in republiko ljudsko skupščino. Na sliki: vo-
lilci poslušajo poročilo občinskega odbornika

NASILNO ZADRŽEVANJE »SLOVENIJE« NA SREDOZEMSKEM MORJU

Sto kilometrov od obale

Dokumentarno priznanje francoskega mornariškega častnika — Nasilno
iztovarjanje ladje v Oranu

Pariz, 22. jan. (Tanjug). Jugo-
slovansko veleposlaništvo v Pa-
rizu je prejelo danes dokumente,
ki mu jih je poslal jugoslovanski
konzul v Casablanci z motorne
ladje »Slovenije« sestavljene po-
tem, ko sta jo dve francoski vojni
ladji na odprtem morju nasilno
ustavili. Iz teh dokumen-
tov razvidno, da sta francoski
ladji ustavili jugoslovansko ladjo
60 milj od severnoafriške obale,
daleč od francoskih teritorialnih
vod in od širokega obalnega
pasu francoske carinske kontrole.

Prej so v glavnem po franco-
skih virih poročali, da so jugo-
slovansko ladjo ustavili 45 milj
od obale. Francoske oblasti so se
tačas sklicevale na enostranski
ukrep vlade v Parizu, po kate-

rem se je pas teritorialnih voda
Severne Afrike razširil zaradi
učinkovitejših carinskih kontrole
na 50 kilometrov. Ko so preve-
rili podatke iz francoskih virov
in na podlagi dokumentov o
kraju, kjer sta francoski vojni
ladji ustavili jugoslovansko
ladjo, je stvar takale:

V soboto, 18. januarja ob 10
po londonskem času so jugoslo-
vansko ladjo »Slovenije« ustavili
na odprtem morju na 36.41 se-
verne širine in na 0.8 zahodne
dolžine, torej 60 milj (100 km)
severno od Orana. Zapisnik o
tem ukrepu in o položaju ladje
je podpisal poročnik francoske
vojne mornarice R. Elies v
imenu poveljnika vojne ladje
»Casard«.

Kar zadeva francoski dekret
o razširitvi pasu za carinsko
kontrolo iz decembra 1956, je v
njem poudarjeno, da tega carin-
ski pas 50 km od obale, ne pa
50 milj, kakor je večeraj izjavil
predstavniki francoskega zuna-
njega ministristva.

Drugi dokumenti, ki jih je
prilagal poveljnik ladje kapi-
tan Uršič, govore o načinu, kako
so ladjo protizakonito ustavili. V
soboto, 18. januarja, ob 9 po
Greenwichu se je vojna ladja
»Cassard« postavila pred »Slove-
nijo« z desne strani ter ji z ra-
dijskimi in svetlobnimi signali
ukazala, naj se ustavi. Druga
francoska vojna ladja je s polno
paro manevrirala nekoliko bolj
proti severu, francosko vojaško
letalo pa je krožilo nad »Slove-
nijo«. S »Cassarda« so spustili
čoln in francoski poročnik Elies
se je s štirimi vojniki pripeljal
k jugoslovanski ladji, se povzpeli
nanjo, blokirali radijsko postajo
in velel, naj ladja krene v Oran.

Na proteste poveljnika »Slove-
nije« je francoski poročnik iz-
javil, da izpolnjuje ukaze svoje
vlade in da bo po vsej sili odpe-
ljal ladjo, da jo preiščejo. Kapi-
tan Uršič se je uklonil temu
ukazu šele potem, ko je franco-
ski oficir podpisal zapisnik o
kraju, kjer so ladjo ustavili. V
spremljavo obeh vojniških ladij in

vojaškega letala je »Slovenija«
v soboto ob 14.15 priplula v luko
Oran.

Tedaj se je nad 40 vojakov v
polni bojni opremi povzpelo na-
njo ter preiskalo skladišča in
potniška kabine. Vzlic protestom
poveljnika »Slovenije« spričo ta-
ko brutalne kršitve mednarod-
nih predpisov so začeli že ob 16
nasilno odnašati tovor, namenjen
v luko Casablanca v Maroku.
Poveljnik »Slovenije« je zavrnil
zhtevo, da bi tovor izkrcala po-
sadka z ladijskimi žerjavci. Zato
ga je izkrcal odred francoske
vojske. Drugi dan ob 9 zjutraj
je bilo iztovarjanje končano. Te-
daj so se francoske straže umak-
nile z ladje in »Sloveniji« so do-
volili nadaljevati plovbo.

Fierlinger-Gerstenmaier

Bonn, 22. jan. (Tanjug). Pred-
sednik zahodnonemškega Zvez-
nega zbora Gerstenmaier je pre-
jel pismo predsednika češkoslo-
vaške skupščine Fierlingerja, v
katerem predlaga, naj bi skupno
proučili razna vprašanja, katerih
ureditev bi pripomogla k ubla-
žitvi napetosti na svetu. Fierlin-
ger je predlagal, naj bi zahodno-
nemški Zvezni zbor in češkoslo-
vaška Skupščina navezala tes-
nejše stike, da bi lahko proučili
ta vprašanja. Menil je, da bi
lahko tudi razprava med njim in
Gerstenmaierjem prispevala k
ureditvi raznih vprašanj.

Predsednik Zveznega zbora
bo Fierlingerju odgovoril po za-
ključku zunanje-politične raz-
prave, ki bo jutri v Zveznem
zboru.

Podpora konstruktivnim predlogom

Dunaj, 22. jan. (Tanjug) Pred-
sednik avstrijske vlade Raab je
danes na zasedanju parlamenta
izjavil, da Avstrija podpira vse
konstruktivne predloge o ureditvi
spornih mednarodnih vprašanj s
pogajanjem, v skladu z načeli usta-
novne listine OZN. Raab se je iz-
rekel za sestanek vodilnih držav-
nikov Vzhoda in Zahoda, je pa
menil, da bi bilo treba takšno
konferenco prej pripraviti.

HOKEJ NA LEDU

Visoka zmaga »Jesenica«

Jesenice, 22. jan. — Na drs-
lišču pod Mežakljo so »Jesenice«
pred 1500 gledalci v okviru zvez-
ne hokejske lige visoko prema-
gale Crveno zvezdo iz Beograda
z 11:0 (5:0, 5:0, 1:0).

VREMENSKA NAPOVED

za četrtek, 23. januarja 1958
Sprva pretežno oblačno vreme,
pozneje delno razjasnitve. V nekaterih
kotlinah delno zamegljeno. Tempera-
ture ponoči med -10 in -15, v višjih
legah pod -15, v Primorju -2. Najvišje
dnevne med -6 in 0, v Primorju 8 sto-
plin C.
Zahodno in srednjo Evropo ter se-
verno Sredozemlje zajema zelo hladen
zrak. Preko Francije pa se giblje proti
Alpam počasni slabotni frontalni si-
stem, za katerim prodira v višinah še
nekoliko hladnejši zrak.

IZ VOLILNE KOMISIJE ZVEZNEGA ODBORA SZDLJ

BOGAT PROGRAM političnih in družbenih organizacij

s katerim bodo sodelovali v predvolilnih pripravah

Beograd, 22. jan. (Tanjug). — Volilna komisija zveznega
odbora SZDLJ je dobila od mnogih političnih in družbenih
organizacij programe njihove dejavnosti v predvolilni kam-
panji. V programu Zveze sindikatov Jugoslavije je med dru-
gim predvideno, da bodo člani posebnega aktivna Centralnega
sveta obiskali večje delovne kolektive in priredili v njih pred-
volilne konference.

Centralni svet bo imel sestanek
s predstavniki sindikalnega tiska

In izdal tudi posebno brošuro »O
proizvajalcu v našem socialistič-
nem redu«. Razen tega bo sindikat
v velikih delovnih kolektivih or-
ganiziral mitinge, predavanja in
pogovore s kandidati. V ta pro-
gram so vključene tudi delavske
univerze, na katerih bodo javne
razprave o perečih političnih, go-
spodarskih in kulturnih vpraša-
njih, sindikalna kulturna in umet-
niška društva pa pripravljajo več
prireditev.

Tudi program sodelovanja
Ljudske mladine Jugoslavije je v
predvolilni kampanji vsebinsko
bogata. Vsi glavni odbori v republi-
kah so pripravili program agita-
cijskih in političnih priprav na
volitve, kakor tudi orientacijski
načrt o perečih vprašanjih, ki jih
bodo obravnavali v osnovnih or-
ganizacijah. V kratkem izide knji-
ga o položaju mladine, v kateri
je dokumentirano obrazložena
družbena in politična vloga mla-
dine v sedanjih razmerah. V krat-
kem bo končano snemanje doku-
mentarnega filma o sodelovanju
povojnega rodu mladine v sociali-
stični izgradnji dežele. Ta film
bodo privrat prikazovali na še-
stem kongresu Ljudske mladine,
potem pa ga bodo uporabili v
predvolilni kampanji.

Zenska društva sodelujejo v
predvolilni dejavnosti s posebnim
programom, ki zajema vsa pod-
ročja njihove dejavnosti. Program
Zveze ekonomistov Jugoslavije
predvideva, da bodo predstavniki
te organizacije na konferencah
Socialistične zveze pojasnjevali
razna gospodarska vprašanja, med

njimi tudi vlogo komune v gospo-
darskem razvoju. Združenje uč-
teljev, profesorjev in predavate-
ljev je vključeno v volilno kampa-
njo s prirejanjem sestankov in so-
delovanjem svojih članov na pre-
davanjih ter organiziranjem dru-
gih prosvetnih in kulturnih prire-
ditvev. V volilno kampanjo je
vključena tudi organizacija Zveze
veterinarjev in zdravnikov Jugo-
slavije, Zveze inženirjev in tehni-
kov, organizacije Ljudske tehnike
in Jugoslovanskega Rdečega kri-
ža, organizacija foto- in kinoama-
terjev, radioamaterji in druge po-
litične in družbene organizacije.

Vse te organizacije prirejajo
razne prireditve, zborovanja in
druge manifestacije, na katerih
govore njihovi predstavniki o delu
Zvezne ljudske skupščine, o go-
spodarskem razvoju in pomenu
volitev.

Tudi Trade-unioni

proti raketnim oporiščem in za opustitev jedrskih
poizkusov

London, 22. jan. (Tanjug). —
Generalni svet kongresa britan-
skih Trade unionov je na današ-
njem sestanku poslušal poročilo
odbora za mednarodna vpraša-
nja, katerega člani so imeli on-
dan razgovore s predsednikom
vlade Macmillanom in zunanjim
ministrom Selwynom Lloydom o
opustitvi atomskih poskusov, o
ameriških letalih nad Veliko Bri-
tanijo in o raketnih oporiščih.
Kongres se zavzema za to, da bi
začeli v deželi širšo kampanjo
proti graditvi raketnih oporišč
na Skotskem ter za prepoved
poletov ameriških letal, ki nosijo
s seboj vodikove bombe, nad
britanskim ozemljem, kakor tudi

za opustitev atomskih poskusov.
Vrsta laburističnih in sindikal-
nih krajevnih organizacij na
Skotskem in v Angliji je obso-
dila načrte o graditvi oporišč na
Skotskem ter se izrekla za pre-
poved atomskih poskusov. Temu
gibanju se je pridružilo tudi več
drugih organizacij in Liberalna
stranka, katere parlamentarni
odbor je na sinočnjem sestanku
v Spodnjem domu soglasno spre-
jel sklep, da se je treba s poli-
tičnimi sredstvi boriti proti usta-
navljanju ameriških raket in
oporišč v Veliki Britaniji in za
prepoved proizvodnje atomskega
orožja.

Sneg je pregrnil premete s fantastičnimi ogrinjali. Na sliki: Go-
reče svetilke na Zmajskem mostu

N A Š K O M E N T A R

Širši krog

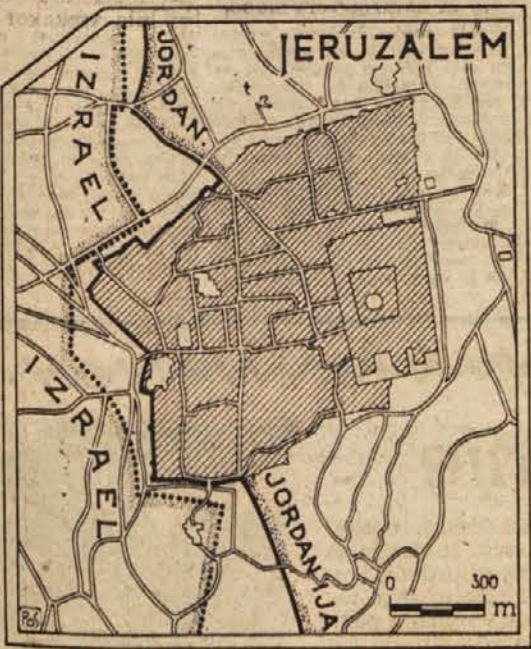
Vse zahodne države še niso odgovorile na Bulgantovo poslanico, toda iz že objavljenih odgovorov lahko povzamemo sklep, da nihče ne zanika potrebe po diplomatskih in političnih razgovorih. Načeloma se vsi strinjajo v mnenju, da ni moč nadaljevati nevarnega stopiciranja na mestu. Glavna v vseh odgovorih je misel, da je napočil čas, da svet tako ali drugače najde izhod iz sedanjega mučnega položaja. To je vsekakor najboljša pozitivna stran odgovorov. To vzbuja večje upanje, da bo diplomatska dejavnost v prihodnjih mesecih oživela in da bodo uporabili metodo neposrednih stikov in razgovorov med diplomati in državniki.

Iz objavljenih odgovorov pa je tudi videti, da so medsebojni stiki še hudo obremenjeni z grehi minulosti. To je videti ne samo v glediščih o konkretnih vprašanjih, marveč tudi v gledanju na metodo in način pobud za diplomatske in politične razgovore. Načelna privolitev v razgovore je povezana z mnogimi pogoji in pridržki, kar vse skupaj zavira uresničevanje pozitivnih težej.

Glavna naloga je torej v tem, kako in po kateri poti zagotoviti izpolnitev splošne želje, naj bi se začela pogajanja. Drugače rečeno, kako omogočiti, da bi na najhitrejši in najučinkovitejši način odstranili ali vsaj zmanjšali tisti balast minulosti, ki zdaj otežkoča upostavitve osebnih stikov med državniki in začetek plodnih razgovorov. Dosedanja izmenjava pismen potrjuje, da je misel o sestanku predstavnikov malih in velikih dežel, ki jo je sprožil predsednik Tito, najbolj realna v smislu vzpostavitve stikov med državniki in upanja glede sporazumevanja.

V sedanjem položaju, ki sta zanj značilni dve nasprotujoči si komponenti, naraščajoča težnja po pogajanjih in težko breme blokavske minulosti, je vsekakor najučinkovitejša tista metoda diplomatskih priprav pogajanj in sestankov, ki razen velikih držav, glavnih antagonističnih sil, predvideva tudi sodelovanje malih dežel. Takšna sestava vpliva že po svoji naravi v smislu krhanja ostrine blokavskih naspotij.

Tri PODOBE

iz sodobne Palestine

Pomlad 400 m pod morsko gladino — Jeriho, mesto beguncev — Za vsakim voglom patrolja, na vsakem stolpu straža

Sivi in s puščavskim peskom pomešani oblaki so skoraj popolnoma izginili, ko smo zapuščali Aman in krenili proti Jeruzalemu. To je bil zadnji in najzanimivejši del poti od Damaska do Jeruzalema.

Za nami so bila plodna polja južne Sirije. Haurana in s snegom pokriti Hebron, ki daje vsej z rdečo bazaltno prstjo pobarvani pokrajini tako edinstven topel ton. Za nami je bil Aman, starodavna Philadelphia, s svojim rimskim amfiteatrom. Goja, kamnita pobočja, zdaj obiljana, zdaj v polseni so nemo zijala v zrak. Brzeli smo po brezvodnih, pustih in enoličnih planjavah in napeto pričakovali, kdaj se bo začela cesta spuščati proti Jeridani. Njake nobenega znaka življenja. Dolgočasna, razbita toda že s prvo travo pokrita priroda se je širila na vse strani.

Se nekaj kilometrov pa bomo štiristo metrov pod morjem. To je najnižja točka na zemlji, pomislim. Se malo pa bomo na tleh Palestine. Na tleh starodavne zgodovine. Le zgodovina Mezopotamije in Egipta je še starejša za Evropo. Ko sem v mislih preletel teh nekaj tisoč let, smo že prešli Alionby Bridge, ki veže oba bregova Jordana.

Umazan bunker nas je pozdravil na drugi strani mesta. Kontrola, že deseta na tej poti. Bili smo na robu Mrtvega morja, vendar še sredi bogatih z bujnim rastlinstvom obdelanih polj. Mehko sonce je sijalo na bogato in tako plodno Jordansko dolino.

Dulles odpotoval v Ankaru

Washington, 22. jan. (USIS). — Ameriški zunanji minister Dulles je nocoj odpotoval v Ankaru na zasedanje Sveta Bagdadske zveze, kjer bo vodil ameriško delegacijo, ki se bo udeležila zasedanja kot opazovalec. Pred odhodom v Ankaru je bil pri predsedniku Eisenhowerju ter je po sestanku izjavil, da ZDA čvrsto podpirajo Bagdadsko zvezo, da se zelo zanimajo za ekonomski razvoj Bliznjega vzhoda in da so pripravljene pomagati deželam Bagdadske zveze. Na svoji poti v Turčijo se bo ustavil tudi v Maroku in Iranu.

Etna spet bruhla

Rim, 22. jan. (ANSA). — Vulkan Etna na Siciliji je začel danes spet bruhati. Iz njegovega žrela na severovzhodni strani je prišla lava, ki jo je vulkan bruhal 200 m visoko. Prebivalci bližnjih vasi so bili opozorjeni.

»Mala vojna« med Anglijo in Malto

Osrednje sporno vprašanje zaposlitve dvajset tisoč malteških delavcev

»Če ne bodo sprejeli naših zahtev, bomo pretrgli vse stike z Veliko Britanijo. Če naj to pomeni vojno, smo pripravljeni nanjo. Lažje se nam bo boriti proti angleškim ladjam in letalom kakor proti lakoti, ki bi nastala, če bi Angleži uresničili svoje namere.«

Tako je govoril na starega leta dan pred več kot deset tisoč pristaniških delavcev v Valetti predsednik vlade angleške kronске kolonije Malte Don Mintof. Poročilo s tega mitinga so priobčili vsi angleški časniki na prvih straneh. Cez nekaj dni je takratni angleški minister za kolonije Lenox Boyd poslal Mintofu oster in grozilen odgovor. Pomoč v znesku kakih 600 milijonov funtov, ki jo je bila Velika Britanija že določila v svojem proračunu za Malto, bo ogrožena, če bo malteška vlada nadaljevala protiangleške akcije.

Cez teden dni je Mintof v svojem, enako ostrem odgovoru napisal: »Eisenhower je svoj čas rekel, da je sodelovanje Malte skrajšalo drugo svetovno vojno za celo leto. Velika Britanija je porabila v vojni vsak dan 17 mili-

jonov funtov, vi pa se zdaj širokoustite s 6 milijoni, ki nam jih dajete za celo leto.«

Vzlic vsej ostrini v teh pismih pa so dosegli sporazum. Šlo je namreč za usodo kakih 12.000 pristaniških delavcev v angleških vojaških ladjedelnah in oporiščih na Malto.

Ko je angleška Admiraliteta lani spremenila svojo »sredozemsko strategijo«, so vojaške oblasti sklenile premestiti vse ladjedelnice z Malte. To je hkrati pomenilo, da bi ostali brez dela tisoči prebivalcev tega otoka, ki so bili zaposleni v njih. Ob koncu leta so začeli premeščati ladjedelnice in odpustili prvih 40 delavcev. Vsak naslednji mesec pa so jih hoteli odpustiti po 300. To je sprožilo stavko pristaniških delavcev in oster protest malteške vlade in parlamenta v Londonu. Začel se je angleško-malteški spor.

Malta je otok v Sredozemlju, komaj nekoliko večji od Hvara. Naseljen pa je zelo gosto (na kvadratni kilometer pride 1000 prebivalcev), tako da živi na njem nad 300.000 prebivalcev malteške narodnosti. To je mešanica več narodnosti, in tudi jezik maltežanov je mešanica italijanskega in arabskega. Prej je Malta pripadala raznim državam, v srednjem veku pa so vladali na njej znani vitezi reda Malteškega križa. Od leta 1799 je Malta angleška kolonija in eno najvažnejših angleških oporišč na poti proti Vzhodu. Po nedavnem sporazumu z Londonom naj bi se Malta kot samostojna upravna enota vključila v angleški imperij in poslala v angleški parlament tri poslanca.

Spor, ki je nastal lani in v začetku letošnjega leta in ki se je nanašal na zagotovitev zaposlenosti že odpuščenih delavcev, je Veliko Britanijo precej vznemirila. Njene strateške pozicije na Sredozemlju so omejene zdaj samo na tri področja: Gibraltar, Cipr in Malta. Španija venomer zahteva Gibraltar. Majavost angleških pozicij na Cipru je dobro znana in zato je jasno, da novo žarišče nemirov v sredozemskih posestih Angležem nikakor ni šlo v račun.

Zato Lenox Boyd vzlic vsej ostrini v pismu Mintofu ni zamudil priložnosti, da je nekako »kakor mimogrede«, da ne bi kazalo, da s hoče Velika Britanija prikupiti Malto, izjavil, da število v službi angleške Admiralitete na Malto zaposlenih v prihodnjih 3 letih ne bo padlo pod 12.000. Koli-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

kor bi vojaške ladjedelnice medtem premestili, ko odpuščenim delavcem zagotovljeno delo pri-

PINEAU V POSLANSKI ZBORNICI

Francoska samovolja

Francoska vlada zavrača kakršno koli nadaljnje razpravljanje o Alžiriji v OZN — Zavrnitev poljske zamisli o jedrsko demilitariziranem področju

Pariz, 22. jan. (Tanjug). — V francoskem parlamentu se je nocoj nadaljevala splošna zunanje-politična debata. Zunanji minister Christian Pineau je v svojem ekspoziciji izjavil, da se bo Francija v bodoče »uprila razpravam o alžirskem vprašanju v OZN«. »V poslednjem letu,« je dejal, »smo privolili v dve razpravi v OZN o tem vprašanju, ne zato, ker priznavamo, da je OZN za to pristojna, marveč ker smo hoteli, da bi se svetovna javnost seznanila s francoskim stališčem. Zdaj je potrebno pustiti Franciji dovolj časa, da bo sama opravila s tem svojim proble-

mom. Ne moremo več dovoliti, da nas ovirajo s takšnimi debatami.«

Pineau je večji del svojega govora posvetil odnosom z Marokom in Tunizijo, pri čemer je obtožil tunizijsko vlado, da »materialno pomaga« alžirskim upornikom. Povedal je, da so lani ukinili sleherno finančno pomoč Tuniziji ter da so ponovna pogajanja o raznih vprašanjih med obema deželama odvisni zdaj od tega, ali je Tunizija voljna »posredovati, da bi bili izpuščeni francoski vojni ujetniki«. Gre namreč za nedavni incident blizu meje, kjer so uporniki zajeli štiri francoske vojaške. Mednarodni Rdeči križ je ugotovil, da so ti ujetniki na alžirskem ozemlju, vendar pa je Pineau poudaril, da smatra Francija »tunizijsko vlado odgovorno za to, kar se je zgodilo«.

Na koncu je Pineau tudi govoril o tem, zakaj je francoska vlada proti poljskemu predlogu o jedrski demilitarizaciji Srednje Evrope, proti sklenitvi nenapa-

dalnega pakta ter proti sporazumu o prepovedi atomskih poskusov.

Zunanje-politična debata se bo zaključila jutri, ko bo govoril ministrski predsednik Gaillard.

Lodgeova turneja

Washington, 22. jan. (USIS). — Vodja ameriške delegacije pri OZN Henry Cabot Lodge bo konec tega meseca odpotoval na enomesečni obisk v Iran, Afganistan, Pakistan in Indijo. Zunanje ministrstvo je objavilo, da bo veleposlanik Lodge, ki je hkrati tudi član ameriške vlade, ponesel s seboj osebne poslanice predsednika Eisenhowerja voditeljem vseh štirih dežel, v katere potuje. Poročilo izraža hkrati prepričanje predsednika Eisenhowerja, da bi utegnil biti Lodgeov obisk koristen za proučitev medsebojnih problemov med ZDA in štirimi deželami. Lodge bo krenil na pot 28. januarja.

Pogajanja o odškodnini

Kairo, 22. jan. (Tanjug). — V Kairo je danes prispela delegacija Mednarodne banke za obnovo in razvoj, ki se bo z egiptovskimi oblastmi dogovorila o pogajanjih o odškodnini delničarjem bivše Sueške družbe. Delegacija je prispela v Kairo na podlagi nedavnega sporazuma, ki je bil dosežen v Kairu med direktorjem Mednarodne banke Eugénom Blackom in egiptovsko vlado. Poučeni krogi sodijo, da se bodo začela pogajanja prihodnji mesec. Kot poudarjajo egiptovski krogi, se bodo na pogajanjih opirali na zakon o nacionalizaciji bivše Sueške družbe, v katerem je predvideno izplačilo odškodnine delničarjem v vrednosti, ki so jo imele delnice na pariški borzi 25. julija 1956.

Pritožba Jordanije

zaradi izraelskega vdora na demilitarizirano področje pred Varnostnim svetom OZN

New York, 22. jan. (AFP). — V New Yorku se je danes sestal Varnostni svet, da bi razpravljal o jordanški pritožbi proti Izraelu, ki pravi, da Izrael protizakonito vdira na področje južno od Jeruzalema, ki ne pripada nobeni deželi.

Ameriški delegat Henry Cabot Lodge je podal predlog anglo-ameriške resolucije, ki po ziva Izrael, naj preneha saditi drevje »na področju, ki ni last nikogar, da bi tako ustvarili vzdušje, ki bo lahko bolj prispevalo k plodni razpravi«. Resolucija poziva Jordanijo in Izrael, naj sodelujeta z OZN in preprečita, da bi čete prehajale čez demarkacijsko črto, ter naj odstranita vojaške naprave iz nevtralne cone. Lodge je izjavil, da je namen te resolucije, doseči, da bi se okrepila avtoriteta OZN na tem področju in da bi obnovili mir. Sporazum o premirju, je dejal, ne vsebuje nobene določbe glede »trgovinske dejavnosti« v »deželi, ki ne pripada nikomur«, do katere nimata ne Izrael ne Jordanija suverenostnih pravic, zaradi česar je za položaj v njej odgovoren Varnostni svet.

Britanski delegat Pearson Dickson je izjavil, da si je Varnostni svet s krepitevjo avtoritete OZN, zlasti pa komisije za nadzorstvo nad premirjem, vedno prizadeval preprečiti nove incidente na demilitariziranem področju. Izrazil je upanje, da bosta Izrael in Jordanija sodelovala s Svetom, da bi poravnali sedanji spor.

Preden se je začela debata, je japonski delegat Macudaira, ki se je danes prikril kot predstavnik svoje dežele udeležil dela Varnostnega sveta, izjavil, da bi rada Japonska s sodelovanjem v Svetu prispevala h krepitvi mednarodnega sodelovanja in miru v Aziji.

Japonski delegat je poudaril, da sta mednarodna napetost in izpolnjevanje orožja za množično uničevanje še bolj povečala odgovornost Varnostnega sveta v ohranitvi miru. Zato je zahteval, naj si varnostni svet prizadeva »doseči zaupanje vsega sveta«. Korak v tej smeri bi bil po njegovem mnenju ta, da bi našli način, kako preprečiti pretirano uporabo pravice veta.

Drugi reaktor

Moskva, 22. jan. (TASS). Danes je bil tu podpisan sporazum, na podlagi katerega bo SZ pomagala Poljski pri izgradnji drugega atomskega reaktorja in prve atomske električne centrale. Plačilne obveznosti bo Poljska poravnala v okviru sovjetsko-poljske trgovinske pogodbe.

Miran Ogrin

MARIBOR JE DOBIL NOVO MUZEJSKO ZBIRKO

Odprte so sobe spominov

V Muzeju ljudske revolucije, ki je hkrati oddelek Pokrajinskega muzeja v Mariboru, so nedav-

Pohorski bataljon na bojišču — slika v muzejski zbirki

no slovesno odprli stalno razstavo, zdaj pa je na ogled javnosti. Muzej so osnovali pred dve-

PREDKONGRESNA DEJAVNOST KOMUNISTOV V PRIMORJU

Izvoljeni delegati za občinske konference

Člane ZKS iz goriškega okraja bo na kongresu v Ljubljani zastopalo devet delegatov

Nova Gorica, 22. jan. — Organizacije Zveze komunistov v Primorju so sredi političnih in organizacijskih priprav na VII. kongresu ZKJ v Ljubljani. V goriškem okraju so domala v vseh osnovnih organizacijah že izbrali delegate za občinske konference ZKS, ki bodo od 2. do 13. februarja. V občini Cerklje ob Nočah, Komen na Krasu, Vipava in Tolmin bodo konference 2. februarja; osmega v Kobaridu in Idriji; v občini Ajdovščina, Bovec, Dobrovo in Goriških Brdih in v Sempetru na Spodnjem Vipavskem 9. februarja ter slednjič v Novi Gorici 13. februarja.

Komuniste iz severnega Primorja bo na kongresu zastopalo vsega 9 delegatov. Po enega bodo izbrali na občinskih konferencah v Idriji, Sempetru in Tolminu ter dva na konferenci ZKS v Novi Gorici, vtem ko bodo nadaljnje štiri delegate izvolili na okrajni konferenci ZKS, ki bo v začetku marca v Novi Gorici.

M. D.

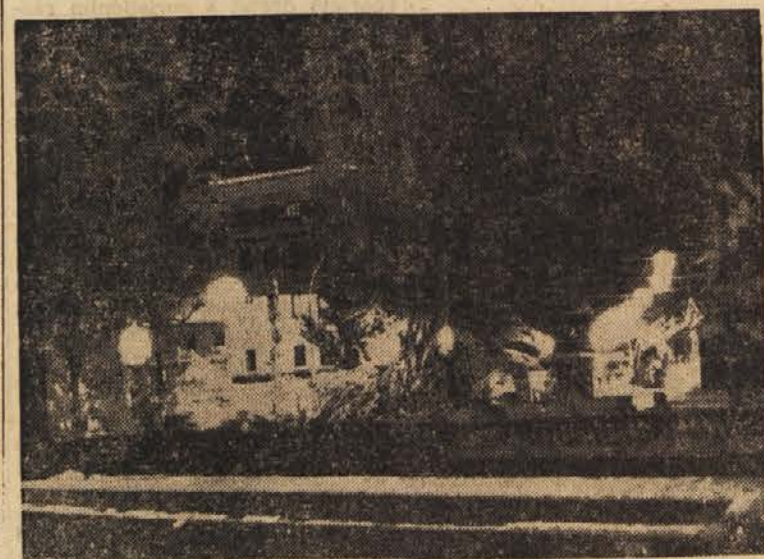
tedaj je njegova uprava ob pomoči organizacij Zveze borcev in udeležencev predvojnega revolu-

ktivno podoba akcij in ljudi, za prikaz množičnosti in velikih dogodkih minulih dni. Ta namen so v celoti dosegli, saj ne izstopajo le posamezniki, ampak množica herojev — narod, ki je na teh tleh bil boj na življenje in smrt za svoj obstanek.

Razen stalne razstave razpolaga muzej že z okrog tri tisoč originalnimi posnetki, z bogatim arhivom dokumentov in listin in z okrog tisoč predmeti, ki so shranjeni v muzejskem skladišču in obvarovani propadanja. Stalno razstavo je pripravilo vodstvo muzeja z razmeroma majhnimi sredstvi. Med svoje prihodnje naloge si je postavilo izdelavo topografije za svoje območje, ureditev arhiva, fototeke, nadaljnje zbiranje spominskih predmetov na terenu in otvoritev posebne študijske sobe.

Najtežje in najzahtevnejše delo: stalna razstava, pa je opravljeno. Z njo je dobil Maribor novo kulturno in znanstveno ustanovo, ki bo udeležence spominjala na hude in velike čase borb, mlajši generaciji pa posredovala objektivno in nepotvorno podobo novejših zgodovine.

—dv

Sneg je spremenil Ljubljano v pravilčno deželo, lesketajočo se v kristalih. Ljudje so postajali in gledali čudesa, ki jih je ustvarila narava

Z LETNE KONFERENCE ZKS V »FRUCTALU«

RAZVOJ PODJETJA pogojen z zrelostjo kolektiva

Ajdovščina, 22. jan. — Kdor je v zadnjih letih spremljal rast sadnolikerskega kombinata »Fructal«, je bil priča zares lepim uspehom. S svojimi zmernaj večjimi predelovalnimi zmogljivostmi postaja podjetje važen činitelj pri usmer-

janju kmetijstva v Primorju. V tem je torej mimo njegovega gospodarskega pomena tudi družbeni značaj »Fructala«. Podjetje je dejansko še v razvoju; letno do začetka odkupne sezone tja do meseca maja bodo opravili rekonstrukcijo, prihodnje leto pa še uredili zunanjo fasado obratov. Kolektiv s prizadevnostjo posveča vse svoje sile temu cilju in je torej povsem razumljivo, da so gospodarska vprašanja prevladovala tudi na včerajšnji letni konferenci osnovne organizacije ZKS.

Potrebno bo res obilo naporov, da bo »Fructal« izpolnil svoj precej večji proizvodni načrt. Delovni pogoji še niso dosti boljši od laniških in tudi raven zaposlenosti je približno enaka. In vendar naj bi v podjetju namesto 5065 ton kakor lani pridelali kar 7382 ton raznih vrst sadja in zelenjave.

Na konferenci so o vprašanju razpravliali z raznih vidikov ter končno sodili, da bodo uspeli. Seveda bodo komunisti v sodelovanju s samoupravnimi organi in upravo podjetja, dalje s sindikalno in mladinsko organizacijo storili čimveč za boljše delovne in splošne pogoje v tovarni. Podprli bodo Klub mladih proizvajalcev v njegovih težnjah in prvih korakih.

Ze lani je podjetje osnovalo vajensko šolo, da bi postopoma vzgojila zlasti mlajše in manj izkušene člane kolektiva. To edino strokovno šolo živilske stroke v naši republiki v prvem letu obiskuje 16 gojencev, ki bodo po triletni dobi postali kvalificirani delavci. Starejše delavce in delavke bodo v prihodnje strokovno usposabljal preko raznih tečajev in seminarjev, za mlajše pa bodo letos vnovič odprli prvi letnik šole.

Okoli teh in podobnih vprašanj se je pletla razprava, zraven pa so seveda na konferenci tudi obširno govorili o političnem izobraževanju kolektiva ter odnosih podjetja s krajevno komunalno skupnostjo. Razprava je bila iskrena, stvarna in tehtna in slučajni obiskovalci smo bili priča zares tovariškega vzdušja, ki je med komunisti.

Predsednik OLO Gorice ing. Karmelo Budihna je v razpravi pojasnil važnost »Fructala« za Primorje ter podjetju obljubil vso mogočo pomoč. Pohvalil je delovno vneto in politično zavest kolektiva ter povabil organizacijo, naj tudi v prihodnje skrbi za ideološko rast komunistov ter še posebej za pomlajevanje članstva.

M. D.

NOČ IN DAN V SPOPADU

Snežna ofenziva v glavnem ponehala — Na Komni tri in pol metra snega — Ceste zopet usposobljene za promet, vendar za sedaj še ne gre brez zamud — Velika škoda v električnem in PTT omrežju

Ljubljana, 22. januarja. — Meteorologi pravijo, da bo jutri nastopila pooblačitev, vendar novih snežnih padavin — po njihovih napovedih — do konca tedna ne bo. Ponoči se bodo ohladitve stopnjevale. Termometer vztrajno pada.

Današnje dnevne temperature so se gibale od — 10,3 stopinje zjutraj do — 7,2 v poznih dopoldanskih urah. Največ snega v Sloveniji je na Komni, in sicer 353 cm. V Planici ga je bilo 90 cm, v Ljubljani 50 cm, v Celju 30 cm, Ajdovščini 8 cm in v Kopru 2 cm. Danes je prenehalo snežiti po vsej Sloveniji.

Uslužbenci Uprave za ceste LRS so bili vso noč na delu. Avtomobili, buldožerji in plugi so odstranjevali snežne ovire, ki so onespobile naš promet. Večjih nesreč ni bilo, kaže, da so vozniki zelo previdni in da vozijo previdno in počasi. Avtobusi vozijo redneje, vendar nekateri še niso prispeli. Avtobusa iz Zagreba, Loškega potoka, Trsta in Sežane danes ni bilo. Z večurno zamudo pa je pripeljal avtobus iz Bohinja, vendar zaradi slabe ceste nekaj časa ne bo vozil. Prav tako ne bo vozil avtobus v Prevalje na Koroškem. Avtobusi, ki so včeraj odhajali iz Ljubljane na Primor-

sko, se danes zaradi snežnih ovir niso mogli vrniti.

Ko je zjutraj posvetilo sonce, so oživele tihe tivoliske poti. Gruče otrok so hitele po ozkih poteh na grebene Tivolija. Rožnika in Šišenskega hriba. Veseli klci sankarjev in smučarjev so zamrli šele zvečer

Majhne zamude, ki jih je povzročil včerajšnji sneg na železniških progah, so že odstranjene. Tudi s proge Ljubljana—Zalog so že odstranili veliko smreko, ki se je pod težo snega zrušila na progo. Danes vozijo vlaki popolnoma normalno.

CESTE SO SPET PREVOZNE

Uprava za ceste LRS se je šele danes znašla. Ponoči so vsi delali s polno paro in tako so danes prevozne že vse ceste po Sloveniji, razen tistih, ki so jih že pred snegom zasuli plazovi. Prav tako čakajo na čiščenje še prelazi Ljubelj—Ježersko in Predil.

V Ljubljani so ponoči počistili z velikim čistilcem snega Titovo

na trolejbusih in avtobusih je bilo danes veliko. Zato so se odločili, da bodo počakali... Okrog ene popoldne pa so spet začeli redno voziti in ljudje so se odahnil.

ZVEZA Z BEOGRADOM PREK OVINKOV

Tudi danes je sneg prizadel telefonske in telegrafске linije. Doslej je prekinjenih samo v Ljubljani okrog 400 naročniških linij.

Nove okvare povzročajo predvsem polomljeno drevje in sipanje snega s streh. Čez dan so popravili skoraj vse pretrgane vode, še vedno pa so pretrgane vodi Ljubljana—Trbovlje—Zidani most in Maribor—Dravograd. Tudi z Zagrebom še ni direktne telefonske in telegrafске zveze, ker na Hrvaškem še niso popravili telefonskih linij. Zveza z Beogradom je trenutno vzpostavljena preko Celja, pa tudi na nekaterih drugih linijah je še vedno preusmerjen promet.

S ČOLNOM PO ZICO V LJUBLJANICO

Včeraj zvečer je sneg prizadel tudi električne napeljave visoke napetosti. Na »Spici« v Ljubljani

Veje so se šibile in lomile pod težo, ki se je neprestano večala. Delavci Mestne vrtnarije so ves dan reševali drevesa težkih bremen

cesto, danes pa so bili ves dan na delu buldožerji, ki skušajo odstraniti poledenel grebene z asfaltnih cest. Vendar ima Uprava za ceste na razpolago premalo strojev, da bi lahko hitro odstranila poledeneli sneg.

V LJUBLJANI SE VEDNO BREZ TROLEJBUSOV IN AVTOBUSOV

Trolejbusi in avtobusi dopoldne še niso vozili, ker Celovška cesta še zmerom ni očiščena. Zjutraj so sicer spet poskusili, toda ugotovili so, da še vedno ne gre, vendar pa so pričeli voziti takoj, ko so bile ceste očiščene. Danes se jim je spet odtrgal zgornji vod, in sicer pri Ajdovščini in Remizi. Razen tega so akumulatorji pri avtobusih in trolejbusih popolnoma izčrpani, pa tudi okvar

busi. Danes so že tudi popravili vode za napajalno postajo v Mezici, ki sedaj že normalno deluje. Ena največjih prekinitev daljnovodov pa je na relaciji Zagreb—Vinodol, vendar upajo, da jo bodo že v prihodnjih dneh popravili.

Če ne bo več snežilo, bo že jutri normaliziran promet, saj bodo do tedaj očiščene vse ceste. Popravili bodo tudi okvare na telefonskih in električnih napeljavah. Popoldne so v Ljubljani že začeli voziti avtobusi in trolej-

Za pomoč in pravočasno obveščanje kmetijskih proizvajalcev, strokovnega agronomskega kadra in znanstvenih delavcev, ki se ukvarjajo z vprašanjem pospeševanja proizvodnje koruze, je Združenje za pospeševanje proizvodnje koruze FLRJ sklenilo izdajati časopis, ki bo obravnaval vsa vprašanja s področja pridelovanja, raziskav, predelave in prometa s koruso ter prinašal najnovejše vesti s tega področja z vsega sveta.

Časopis se bo imenoval

»Hibridni kukuruz Jugoslavije«

PRVA ŠTEVILKA BO IZŠLA FEBRUARJA LETOS

Časopis je namenjen vsem, ki se ukvarjajo s koruso. Njegov značaj bo znanstveno-strokovno-popularen. Časopis bo tiskan v latinici na finem papirju z barvnimi ilustracijami.

Glede na namen in značaj časopisa v boju za napredek proizvodnje koruze in uresničenje sprejetega plana proizvodnje milijon vagonov koruze v Jugoslaviji je določena najnižja prodajna cena.

Letna naročnina (šest števil) za časopis znaša 400 din. Posamezna številka stane 100 din.

Pozivamo vse strokovnjake, kmetijske organizacije, individualne proizvajalce in vse druge, ki se zanimajo, da naroče časopis in si tako zagotove redno prejemanje vsake številke.

Uredništvo in uprava časopisa sta v Beogradu, Njegoševa ulica 7, telefon 32-013 in 32-507.

UREDNIŠTVO CASOPISA »HIBRIDNI KUKURUZ JUGOSLAVIJE« BEOGRAD — NJEGOŠEVA 7

Naročamo Vaš časopis in prosimo, da nam na naslov

(ime naročnika, naslov, kraj, zadnja pošta)

pošljete izvodev.

Letna naročnina v znesku 400 din za izvod bomo plačali na račun Združenja za napredek proizvodnje koruze FLRJ — Beograd, št. 103-T-1061 z označbo »Naročnina za časopis«.

Kraj in datum

Podpis naročnika

Mira Miheličeva

Sosedova Bibica

Ko se je Puhek tistega jutra igral na domačem vrtu, je iznad zidu pokukala okrogla glavica ni na svetu, to so si neumni ljudje majhne deklice z lički, ki so bila

»Oh, kako si špasesi!« je zaklicala. »Vil in podobnih stvari sploh ni na svetu, to so si neumni ljudje samo izmislili!«

»Hej, Bibica, kaj pa delaš tam pri jablani?« je tedaj zaklical globok moški glas.

»Moj očka!« je zavpila Bibica prestrašeno ter izpustila lestev, da se je ta zamajala in padla v travo pod drevo. Bibica pa se je krila med gosto ribezovo grmičje. Na vrte je prišel Bibičin očka, visok, rdečelasi mož z železnosivimi lasmi, ki se je držal ravno in strogo. »Kje si?« je zaklical. »Pravkar si bila še tukaj!« Tedaj se je ozrl kvišku in zagledal Puhko na drevesu. »Hej, paglavci, jabolka kradeš! Takoj se mi poberi dol!«

»Ne morem,« je zavaljal Puhek.

»Tako, zdaj se boš še norca bril? Kako pa si prišel gor?«

»Bibica mi je držala lestev,« pravi Puhek klavarno.

»Nisem,« joče Bibica iz grmovja. »Toliko časa me je prosil in nadlegoval, da sem mu morala pomagati.«

Bibičin očka se obrne k Puhku in ga vpraša: »Ali je to res?«

jaz sem jo prosil, naj mi pomaga na drevo,« pravi, »ampak krasti nisem hotel, samo žogati sem se hotel z jabolkami.«

»Žogati, ta je pa bosa!« pravi Bibičin očka jezno in pristavi lestev, po kateri Puhek strahoma spleza dol. »Zdaj pa se poberi z našega vrta!«

Nato odpre Bibičin očka vrtna vrata in nažene poparjenega Puhka na ulico.

Toda ko se je tistega dne po kosilu Puhek spet igral na domačem vrtu, se je izza zidu vnovič prikazala Bibičina glavica. Bibica je držala v roki sladko presto in jo je vrgla Puhku.

»Tukaj imaš,« je zaklicala, »ker me nisi izdal. In da veš, rada te imam!«

Puhek je pobral presto in jo pokusil. Toda slajši od preste je bil hvaležni smehljaj, ki je sijal Bibici na obrazu.

Belica Škerlak, II. gimn., Ljubljana: Posvet ob ognju

Planice ne bom pozabil

Spominjam se še, s kakšnim veseljem smo v šoli sprejeli novico, da bo naš zavod obiskal mednarodne smuške poletne v Planici. Kaj takega skoraj verjeti nisem mogel, a je bilo le res.

Prišel je težko pričakovani dan odhoda. Po daljši vožnji smo s posebnim vlakom končno le prispeli v Planico. Na postaji pa ni bilo nič novega. S takšnim mnenjem sem se tudi napotil v dolino Tamarja. Toda to mnenje sem kaj kmalu spremenil v veliko občudovanje naše velikanke.

Okoli nje pa se je v kratkem času že zbrala večstočkovna množica. Pričetek poletov je bil nadvojsen. Zadonele so fanfare, odigrali so državno himno, po hrbtu skakalnice pa se je spustil smučar z državno zastavo v roki.

Nato so se pričeli skoki na tekočem traku. Drzni skakalci so želi seveda buren aplavz. Ko je napovedovalec povedal, da skače Helmut Recknagel, je rsem zastal dih. Ta nadobudni mladenci se je s posebno drznostjo spustil po

zaletišču. Lepo je odskočil, še lepše zaplaval po zraku in — neverjetno — pristal ob zastavi, ki je označevala 124 m. Seveda navdušenju ni bilo ne konca ne kraja. Povsem razumljivo, saj je bil to rekord skakalnice. Tudi naši so se dobro držali. V borbi s Finci in Nemci kaj več kot častna mesta niso mogli doseči.

Po končanih skokih sem se podal na lov za avtogrami. Okoli Recknagla je bila gneča, v katero

Bil sem nemalo presenečen. Na mojem hrbtu je tako Recknagel pričel deliti avtograme, jaz pa sem mu bil v oporo. Seveda se je podpisal tudi na moj listič, nato pa odhitel za ostalimi skakalci.

Ko sem zapustil Planico, sem bil vesel in poln lepih spominov. Dogodek, ki sem ga doživel, pa je name vplival tako močno, da sem sklenil, da jo bom ob prihodnjih poletih zopet obiskal.

Mirko Dobrajc, Celje, Linhartova 5

Dragi uredniki!

Ob Novem letu so v Mestnem parku v Celju uspeli napraviti led. Tako je sedaj živ-zav prav na višku. Lovimo se, zvijamo kače, igramo črnege moža, uživamo pa tudi v drugih lepih igrah. Vsem, ki smo zbrani na ledu, je zelo prijetno. Seveda, dragi urednik, tudi brez padcev ne gre. Ti se pripetijo predvsem tistim, ki imajo slabše drsalke in niso dovolj vešči v drsanju. Na srečo so padeli lažjega značaja in je treba nanje hočeš ali nočeš pozabiti. V petek je bil mladinski hokejski turnir za »Kavskov pokal«. Premočno so zmagali Jeseničani, ki so premagali Maribor 22:0 in Celje 19:0. Mladinci Celja pa so premagali Maribor 4:2. Dogodkov na ledu je torej dovolj za vse. Če bi bil tudi Ti med nami, bi nam bilo še lepše in prijetneje.

Te pozdravlja
dijak Mirko Dobrajc

sem se vmešal tudi jaz. Imel sem občutek, kakor da sem v začaranem krogu. Takrat je Recknagel stopil za korak nazaj. Prijel je mene za ramo in me prepognil.

Zanimivosti o velikih možeh

Poljski šahovski vele mojster Rešewsky je bil komaj štiri leta star, ko je v dunajskem šahovskem klubu z lahkoto premagal tamkajšnje mojstrske igralce. Tudi Aljehin se je naučil igrati šah še pred vstopom v osnovno šolo. Kot deček je ponoči neseštetokrat vstal in pri brleči sveči do zore zamišljeno zrl v šahovnico snujoč nove tvoritve, drzne kombinacije in izredne končnice. On je bil tisti, ki je — potem ko je odrasel — igral slepe simultanke naenkrat s dvanajstimi nasprotniki in s tem postavil svojevrsten rekord v šahovskem svetu. Postal je svetov-

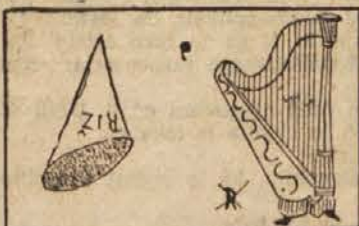
ni šahovski prvak in je to prvenstvo imel nad petnajst let.

Indijski pesnik in mislec Rabindranath Tagore je imel kot deček navado, da je ponoči splezal na streho domače hiše in ure in ure strmel v zasanjani mesece.

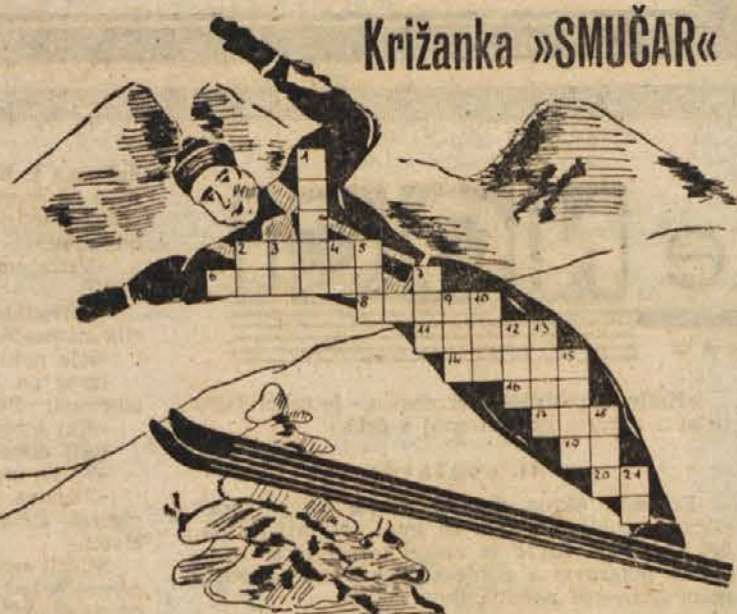
Angleški matematik Hamilton je bil pet let star, ko je že znal brati latinska, grška in hebrejska besedila, z desetimi leti je obvladal še arabsko in sanskrt, ter se poskušal v kitajščini. S štirinajstimi leti pa je znal že dobro tudi perzijski. Zelo zgodaj je pokazal svojo nadarjenost za matematiko Gauss, najbolj blesteča zvezda v zgodovini matematične vede. Še tri leta ni bil star, ko je opozoril očeta na napako, ki jo je ta napravil v seznamu za mesečne plače. Ko je odrasel, je postal čemer in od ljuden in mu ni bilo mar priznanj in slave, s katero ga je obsipal ves svet.

Vsi veliki ljudje so večinoma nenadno zablesteli: njihovi predniki in njihovi starši ter njihovi potomci, če so jih imeli, so bili samo povprečno nadarjeni. Izjemni sta rodbini Bernouillijev, ki je dala osem odličnih matematikov in rodbina Bachov, ki je štela nad sto glasbenikov, med katerimi je bil Johann Sebastian Bach eden največjih skladateljev vseh časov. Njegova dela so bila za njegovega življenja neopazna in jih je šele pol stoletja po Bachovi smrti odkril Mozart.

REBUSA

Križanka »SMUČAR«

Vodoravno: 2. del pohišiva, 6. predstavlja ga križanka, 8. hrib pri Beogradu, 11. plačilo sredstvo, 14. krajevni prislov, 16. letoviški kraj pri Opatiji, 17. veznik, 19. igralna karta, 20. števec.

Navpično: 1. gospodinska potreščina, 2. mera za upor, 3. glas krave, 4. sončni bog 5. predplačilo, 7. velika posoda, 9. zmrznjena voda, 10. žensko ime, 12. veznik, 13. naše največje pristanišče, 15. pričakuje, 18. nadležne žuželke, 21. stavčna nikalnica.

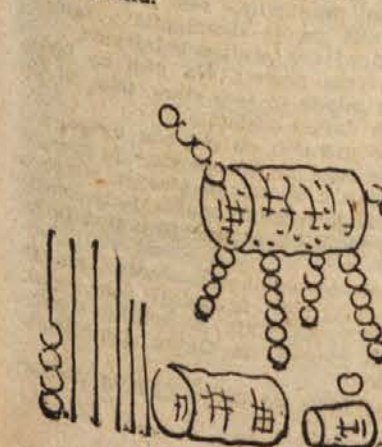
Kdor bo križanko »Smučar« pravilno rešil in bo izžrebán, bo prejel nagrado. Rešitev je treba poslati do 30. januarja. Naslovu prišite »Pisana trata«.

Vam je znano, da...

- vidijo ptice neprimerno boljše od človeka, ki pa zato boljše razlikuje barve?
- je v Bohinjskem jezeru 3,07-krat več vode kot v Blejskem?
- so med destralami sloni v cirkusu vedno le samice, ker se samec ne da ukrotiti?
- dnevi in noči na mesecu petkrat daljše kot na zemlji?
- žive v Kongu polži, ki dosežejo težo do 1 kg?
- se giblje Pluton od vseh planetov najpogostneje okoli Sonca?
- muha lahko dvigne s svojimi lepljivimi nočicami navadno žbgalico, ki je sedemkrat daljša od nje?
- imajo žepne podmornice posadko od enega človeka do štirih ljudi. Oborožene so bile z dvema torpedoma.
- je Donava dolga 2900 km?
- je najdaljši tunel na svetu Simplon v Švici, ki meri čez 19 km.

Psiček iz koruze

Ce nimamo živega psička, nas bo tudi igračka razveselila. Kako napravimo tako igračko? Rabimo koruzni storž, nekaj zrnov koruze in žico. Najprej nabereemo koruzna zrna na štiri enako dolge žice. To so noge psička. Enako napravimo tudi za vrat in repek: na kraji del žice nabereemo koruzna zrna. Ko smo to storili, odrežemo koruzni storž v obliki trupa in vanj zasadiamo štiri noge, vrat in repek. Nato nasadimo na vrat še glavo, ušesa pa naredimo iz rafije ali ličkanja ter jih pritrdimo z buciko. Oči in usta enostavno narisemo. In tako je igračka gotova. Uporabite jo lahko tudi za okras v avtomobilu.

ZEMLJA na ledenem krožniku

NA VSAKIH 48 KILOMETROV SO ČLANI FUCHSOVE
ANTARKTIČNE ODPRAVE MERILI LED

Z Antarktike, ledenega področja ob južnem tečaju, kjer je v okviru mednarodnega geofizikalnega leta upostavilo svoje raziskovalne baze dvanaest dežel, prihajajo poročila o delu raziskovalnih skupin in o težavah, ki jih morajo strokovnjaki premagovati v ledeni pokrajini. Z dveh koncev avstralske celine sta se pred tedni odpravili na pot proti tečaju Hillaryjeva in Fuchsova ekspedicija. Medtem ko je Hillary uprizoril s traktorji pravcato dirko proti tečaju, pa so člani Fuchsove odprave vso pot zbirali najrazličnejše podatke o debelini ledene odeje, o geološki sestavi tal i. pod. V naslednjem posređujemo bralcem po pisanju neke angleške revije nekaj o Fuchsovi odpravi.

Antarktika je zadnji neraziskani del našega planeta. Zanimiva je predvsem zaradi izrednega mraza, v katerem po mnenju nekaterih znanstvenikov nastajajo zračni tokovi, ki vplivajo na vreme po vsej zemeljski obli. Tam je torej nekakšna zemeljska vremenska kuhinja. To področje pokriva debela ledena odeja, ki se posebej znižuje že tako nizko temperaturo. Člani Fuchsove odprave so na poti nenehno merili

led, ki je na nekaterih krajih po njihovih ugotovitvah debel 1737 metrov. Ta velikanska ledena greda je tako težka, da je ponekod zelo verjetno deformirala obliko zemeljske skorje, tako da je zemeljska krogla dejansko položena na ledeni krožnik. Led se razteza čez robove tega krožnika v obliki ledenikov in ledeniških rek. Takošno podobo polarne pokrajine je pred nekaj leti posređoval dr. Nye na osnovi matematičnega preračunavanja plastične deformacije.

Draže kot ograja

Mlada delavka v newyorški tovarni uniform je tožila podjetje, pri katerem je zaposlena, in zahtevala 4000 dolarjev odškodnine. Lastnik tovarne ni dovolil, da bi na tistem delovnem mestu postavili zaščitno ograjo. Dekle je padlo v velik kotel, v katerem je bilo 1000 litrov temnomodre barve za suknjo. Na srečo barva ni bila vroča, vendar je prišlo dekle iz posode popolnoma modro. Zdravniki so ugotovili, da bosta minila dva meseca, preden bo dekle spet dobilo naravno barvo.

Fuchsova odprava je merila ledeno skorjo na vsakih 48 km. Delali so po metodi seizmografskih reflektov, torej podobno kot delajo iskanci nafte. Strokovnjaki za petrolejske vrelce se zanimajo za znanstvene metode znanstvenikov na Antarktiki. Dokaz za to je Geoffrey Pratt, ki je vodil te meritve, hkrati pa je zaposlen pri veliki petrolejski družbi.

Na vsakih 48 m so zvrtili luknjo, v katero so dali naboj, v krogu okoli nje pa so v določenih razmakih postavili ducat mikrofонов. Ko se je razlegla

eksplozija, so zvočniki prestregli jak eksplozije in odmev, ki je prihajal s skalovja pod ledom.

Dr. Fuchs, vodja britanske antarktične odprave

Čez 40 let: 6 milijard ljudi

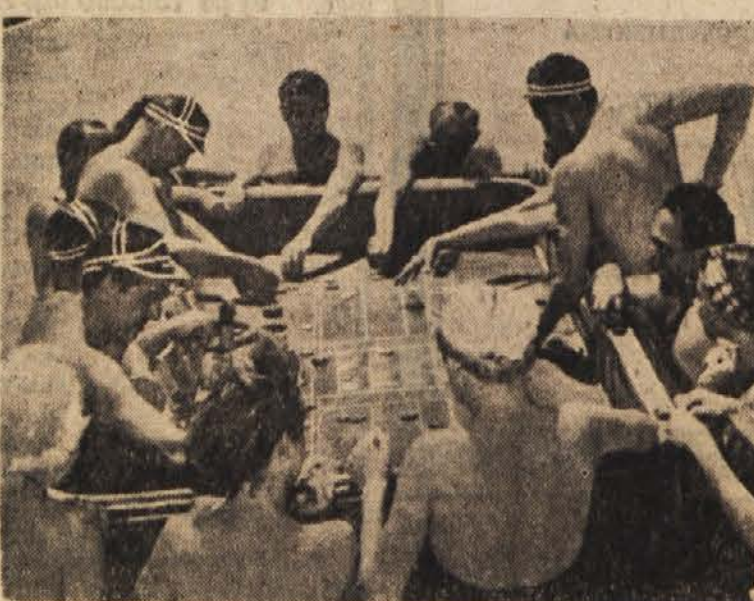
Prebivalstvo po svetu zelo naglo narašča, je rečeno v poročilu ameriškega statističnega urada. Po analizah tega urada bo živele ob koncu drugega tisočletja na svetu okoli 6 milijard ljudi. V minulih dveh desetletjih je prebivalstvo našega planeta naraščalo skoraj za milijardo, in sicer predvsem zaradi boljše zdravstvene službe v Afriki, Aziji in Južni Ameriki, kjer se je močno znižala umrljivost novorojenčkov.

Kruh cenejši, žganje dražje

Novo leto je prineslo sovjet-skim državljanom tudi nekaj presenečenj. Spremenile so se cene nekaterih živil in industrijskih proizvodov. Pocenile so se nekatere vrste kruha ter majhni televizijski in fotografski aparati. Za štirinajst odstotkov se je podražilo žganje, še bolj pa vino, preproge, avtomobili in motorna kolesa.

Streli iz patriotizma

Roy Williams iz Anglije je po hudem prepiru nekajkrat ustrelil s puško proti svoji ameriški zaročenki in njeni prijateljici, nato pa je obrnil orožje proti sebi. Obtožili so ga poskusa uboja in samomora. Zanimiv je bil povod za ta prepir. Niso se mogli sporazumeti, katera dežela je več vredna, ali ZDA ali Velika Britanija. — Mrtvih pa ni bilo...

Kdor pride v Las Vegas, igra v hotelu, na cesti in celo v kopalnici. Posnetek kaže plavajočo igralno mizo

Gana gradi mornarico

Gana, ena najmlajših dežel, ki so postale neodvisne, se je odločila za lastno trgovsko ladjeve. Pred kratkim so v Takoradiju, glavnem ganskem pristanišču na zahodni afriški obali, prvič dvignili zastavo na čezoceanski ladji. To je ladja »Volta River«, ki jo je kupila državna pomorska družba »Black Star Line«, imenovana po črni zvezdi, ki jo imajo prebivalci Gane na svoji zastavi.

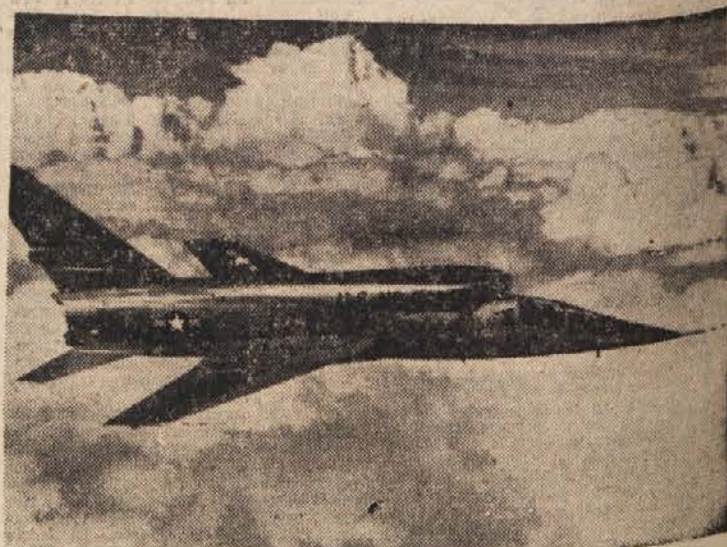
Ker Gana še nima pomorskih izkušenj, je sklenila pogodbo z izraelsko družbo »ZIN«, da bosta upravljali novo ladijsko družbo. Gana je vložila 60, izraelska družba pa 40 odstotkov glavnine. Razen tega bo družba kupila še tri ladje, nadaljnje pa namerava graditi doma. Za sedaj bodo krmarili ganske ladje Izraelci, domačini pa se bodo usposabljali za razne pomorske dolžnosti. Letos namera-

vajo v Takoradiju odpreti več pomorskih šol, kjer bodo prav tako predavali Izraelci.

Ladje nove družbe bodo vzdrževale zvezo med Gano in Veliko Britanijo, kasneje pa tudi z ZDA, ker sta ti dve deželi glavni uvoznici kakaa in nekaterih drugih proizvodov ganskega gospodarstva.

Maščevanje v oporoki

Neki tovarnar čevljev iz Detroita je zapustil v oporoki enemu svojih sinov 87.000 levih, drugemu pa prav toliko desnih čevljev pod pogojem, da jih ne sme dati skupaj in zamenjati. S tem se je maščeval sinovima, ki nista imela do očeta primernega odnosa.

Med najhitrejša ameriška letala sodi tale lovski bombnik F-107, ki zmora v vodoravnem poletu dvojno zvočno hitrost. Motor J-75 poganja letalo s pritiskom 9.500 kg.

OBVESTILO

Na vprašanje, če so tudi tisti naročniki, ki imajo naročeno samo četrtkovo, sobotno ali nedeljsko številko »Ljudske pravice«, upravičeni do nagrad, ki jih bomo 15. marca z žrebom razdelili med naše naročnike, sporočamo, da

NAGRADO

prejme samo tisti, ki je naročen na dnevno izdajo našega lista

Naročnino pa mora plačati vsaj za tri mesece.

Milijon za žvižge

Američan si je domišljjal, da zna peti, in je tudi pel, seveda na lastne stroške

Nič nenavadnega ne bi bilo, če bi Američan Roy Anderson mislil, da lahko poje naslovne vloge v operah. Tako mislijo mnogi in pri tem po navadi tudi ostane, Anderson pa je hotel

več: sklenil je, da mora peti prav v Italiji, domovini opere, in je tudi pel...

Anderson je založnik glasbenih del v New Yorku, po poslu je bil v minulih dveh letih več v Milanu kakor doma, zato se je odločil, da bo poskusil srečo v milanski Scali. Kar naravnost so mu povedali, da ga ne marajo; niti preizkusiti ga niso hoteli. Anderson je bil užaljen, povprašal je v drugih gledališčih, pa je dobil povsod enak odgovor.

Čez čas se je spomnil: Čemu bi prosil druge, sam bom odprl gledališče! Tako je tudi storil. Najprej je izbral Puccinijevo opero »Boheme«. Kulise, kostume in druge gledališke rekvizite je dobil iz Amerike, v Italiji pa je najel orkester in igralce ter nazadnje tudi dvorano.

Tisti večer je bilo v bergamskem gledališču precej hladno. Morda zato, ker je bilo zunaj živo srebro precej pod ničlo, delno pa tudi zaradi tega, ker je bilo v dvorani več praznih sedežev kot polnih. V glavni vlogi je nastopil Anderson.

Prvo dejanje so gledalci v glavnem še prenesli, že v drugem pa je bilo slišati žvižge in medklice. Se pred tretjim dejanjem je odšlo nad polovico gledalcev, ob enajstih pa je bilo gledališče prazno.

Predstavo si je ogledal tudi ameriški »lovec na talente« Robert Bauer, ki zbira za newyorško Opero Metropolitan nove moči. Tega je Anderson pripeljal v Bergamo s posebnim avtomobilom. Po drugem dejanju je Bauer skrivaj odšel iz dvorane in se s taksijem vrnil v Milano. Ena gledalka pa je vendarle vztrajala do konca: mlada Andersonova žena se je tik pred

V londonski dvorani Royal Albert je bil pred dnevi folklorni nastop plesalcev iz raznih dežel. Na generalni so seveda poprej preizkusili oder in svoje znanje. Na sliki: romunski plesalec Cristel Domitrescu nad londonskima udeleženkama prireditve

RULETA se vrti dan in noč

V LAS VEGASU SO GOSTJE ZAZELENI NAJDLJE PET DNI

- Mesto Las Vegas v severnoameriški državi Nevada je proglasil samo sebe za Monte Carlo ameriške puščave. Medtem ko je igra za denar v Monte Carlu le ena izmed številnih mikavnosti prilitkave kneževine ob Sredozemskem morju, pa ni v Las Vegasu ničesar razen igralnic in igralnih avtomatov.
- Ljudje igrajo v hotelih in kazino, pri frizerju in celo pri čističih čevljev na cesti, igrajo na poročnem uradu in na kopalnici, zakaj povsod stojijo igralni avtomati, v katere je treba spuščati nikljaste kovance.

Igra na slepo srečo v Las Vegasu vzdržuje vso Nevado, zato v tej deželi še ne plačujejo davkov, marveč se oblasti zadovoljujejo z določenim odstotkom od denarnega prometa pri igri. Samo igralnice so imele v minulim letu skoraj 350 milijonov dolarjev prometa, ena sama izmed hotel-skih palač pa je nabrala 12 milijonov dolarjev čistega dobička. Seveda ne od hotelskega obrata, marveč od igralnice v posloplju. Razkošni hoteli so v Las Vegasu občutno cenejši kot kjerkoli drugod v ZDA, v njih pa velja posebno določilo: vsak novi gost mora takoj po prihodu pisмено obljubiti, da bo ostal le pet dni. V Las Vegasu ne marajo stalnih gostov. Kdor pride v mesto, naj denar zaigra v nekaj dneh, nato pa naj gre svojo pot.

V Las Vegasu gre vse v treh izmenah, poslovalnice, restavracije, igralnice in celo poročni uradi imajo trojno zasedbo in so odprti vseh 24 ur. Igralnice in nočni klubi nimajo oken, da nihče ne ve, kako pozno ali kako zgodaj je, nikjer ni javne ure v njih. Z obokom hrane postrežejo kar pri igralni mizi, gostom pri- nasajo na sedež; v igralnici je tudi električni brivski aparat, da

se lahko kar tam obrijejo. Kdor hoče, lahko pleso ob devetih do poldne ali pa ob dveh po kosilu

Vneti lovci na srečo igrajo celo pri frizerju. Obiskovalca sedi pod frizerskim klobukom, ki suši lase, hkrati pa spuša v avtomat kovance in z vzvodom preizkuša svojo srečo

posluša v »nočnem klubu« Marlene Dietrich ali kakega drugega pevca, ki tudi dela v »trojni zasedbi« in zasluži do 60.000 dolarjev na teden. Vmes se Marlene tako dolgočas, da vsaj po navadi zaigra večino prisluženega denarja.

Ukradeni dragulji

Newyorški draguljar ni imel sreče, ko je skušal prenesti vrečko z dragimi kamni iz enega voza v drugega. Ko je lezel z vrečko iz avtomobila, je stopil k njemu oborožen mož in zahteval dragulje. Potem je izginil z avtom nemške znamke Volkswagen in se kmalu izgubil v cestnem vrvežu. Draguljji so bili vredni pol milijona dolarjev.

Rekord v požrešnosti

Joe Steele iz Anglije je nedavno pojedel v petih minutah in 30 sekundah surovo klobaso, ki je bila dolga 2,40 m. To je mož pospravil po obilni malici.

Vso igralsko zadevo so si v Las Vegasu izmislili pravzaprav gangsterji. O nekdanjih nasilnih, ki so »delali« v Las Vegasu pred kakimi 30 leti, zdaj seveda ni več sledu, škandali niso zamenjeni, zato je v Las Vegasu tudi prepovedano fotografirati, kajti prepovedano opazili svojega mestnega sodnika za zeleno igralno mizo! »Publicity«, ki je v Ameriki sicer tako priljubljena, v Las Vegasu skoraj ne pride do veljave. Hotelski šerifi že poskušajo za to, da ne more nihče fotografirati. Igralska mizalica obiskovalcev iz 47 drugih držav omogoča revali, prosti Nevada, da gradi najljubše bolnišnice in najboljše šole, hkrati pa izpolnjuje socialno skrbstvo, vse na račun lahkovernih ljudi, ki si hočejo za igralno mizo pridobiti premoženje, pa zapravijo še zadnji belič...

PEVČEVA SLIKA

Maurice Chevalier, znani francoski pevec, je nekoč srečal na cesti lepo žensko, ki ga je takole pozdravila:

»Glej no, monsieur Chevalier! Pri prijatelji sem videla vašo sliko in sem jo poljubila.«

»Ali vam je slika vrnila poljub?« jo je vprašal Chevalier.

»Ne, ni.«

»Potem si pa na tisti sliki res nisem podoben.«

Patentirana naprava proti p'ledici